

MR. W. C. VAN MANEN, ADVOCaat

‘Ik ben zeer zachtvochtig’

Intelligent. Uitgesproken. Een begrip in de Nederlandse advocatuur. Hoewel deze kwalificaties

ook op zijn schepper konden slaan, hebben wij

het over een stripfiguur: de ‘Pinguinius Magister’.

Al jaren geeft mr. W.C. van Manen in het Advocaten-

blad zijn visie op de (advocaten)wereld bij monde

van de getekende vogel. ‘Hij leeft een vrij rustig

bestaan, soms tot mijn eigen verbazing,’ vertelt hij.

Na zijn studie stond Van Manen voor de keuze: Een toekomst als journalist, advocaat of reclameteenaar? ‘Het is de makkelijkste keuze geworden’, vertelt hij op de vriendelijk spottende toon die ook zijn cartoons kenmerkt.

Uiteindelijk kwamen zijn drie interesses toch weer samen. Van Manen specialiseerde zich in persrecht en ging daarnaast politieke cartoons tekenen voor onder andere NRC en de Nieuwe Linie. Voor dat laatste blad tekende Van Manen ook een roodborstje, een directe voorouder van de Pinguïn. ‘Destijds was Hanneke van Son redactrice van het Advocatenblad. Zij vroeg mij of ik daarvoor ook zoiets wou maken. Zo ben ik in 1985 begonnen met de Pinguïn, niet wetende hoe moeilijk het zou zijn om de snavel en de poten te tekenen.’

De Pinguïn riep, zoals het ook hoort met een cartoon, af en toe

heftige reacties op. Eén van de eerste afleveringen kwam Van Manen te staan op een strafklacht wegens majesteitsschennis, die overigens meteen werd geseponeerd. Ten tijde van de Golfoorlog weigerde het Advocatenblad zelfs een tekening (hieraan afgebeeld). Van Manen: ‘De redactie vreesde dat Joden er aanstoot aan zouden nemen. Ik dacht daar anders over. Vond de cartoon duidelijk pro-Joods.’ Na enkele pogingen tot een compromis, trok Van Manen zich terug. Vanaf 1991 was de Pinguïn alleen te zien als woordvoerder van de stichting Advocaten voor Advocaten, waarvan Van Manen voorzitter is.

Toorn

Daarin kwam eind 1996 verandering. Er verscheen een bundel Pinguïn-hoogtepunten, inclusief de tot dan toe nooit gepubliceerde cartoon. De nieuwe hoofdredacteur van het Advocatenblad gaf bij deze gelegenheid duidelijk te kennen de gewraakte cartoon anders te beoordelen dan zijn voorganger. Dat opende de deur voor een nieuwe reeks Pinguïns, die tot op de dag van vandaag verschijnt. Nieuwe controverses zijn vooralsnog uitgebleven. Van Manen: ‘Hij leeft een vrij rustig bestaan, soms tot mijn eigen verbazing’. En dan met een glimlach: ‘Ik denk dat de redactie zich afvraagt wat erger is: mijn toorn of boosheid over een cartoon! Maar serieus: juist het Advocatenblad moet zichzelf op dit vlak veel kunnen permitteren. Advocaten zijn immers voorvechters van vrijheid, en dus die van meningsuiting’. Dat wil echter niet zeggen dat Van Manen het conflict opzoekt. Integendeel. ‘Het is niet leuk om altijd te schoppen en te slaan. Niet altijd even effectief, ook. Ik heb wel eens de roodborst laten zeggen: “Ik ben zeer zachtvochtig”. Dat geldt ook voor mij.’

T. den Heijer, tekstschrijver